

Zuidwolde, 28 januari 2025

Geachte raadsleden,

*“Hier in De Wolden, is het leven sociaal.
En naar elkaar omzien, niet meer dan normaal
De mensen zijn eerlijk, nuchter en puur.
Geen woord te veel, dat is onze natuur.
Moet het gebeuren, rap an het werk.
En opgeven, sorry, maar dat lijkt ons sterk.
De schouders eronder, en een stapje erbij.
Dat is De Wolden: De Wolden zijn wij!”*

Op de bijeenkomsten van maandag 20 en woensdag 22 januari heeft u kunnen ervaren dat het voornemen van het College om 50 AMV's in de Steenbergerhoeve onder te brengen de gemoederen in ons dorp flink bezighoudt. De bovenstaande passage uit het Wiede Wold Lied beschrijft treffend de cultuur binnen onze mooie gemeente en verklaart denken wij ook de onrust die er momenteel heerst.

Onrust die wellicht deels wordt veroorzaakt door de angst voor het onbekende, maar ook onrust die zeer duidelijk wordt veroorzaakt door het handelen van het College in deze kwestie. Handelen op een manier die niet eerlijk is, die niet puur is, die niet sociaal is en geenszins past bij naar elkaar omzien.

Dit heeft in onze ogen alles te maken met het proces. Een proces waarvan wij het vermoeden hadden dat er niet open en eerlijk tegen de inwoners van De Wolden werd gehandeld. Op basis van de informatie die wij hebben opgevraagd van de Gemeente, naar aanleiding van het door dhr. Wijnstra op 23-09-2024 ingediende Woo-verzoek (zie bijlage 1), blijkt dat het College niet alleen niet eerlijk is geweest tegen de inwoners van De Wolden, maar zeer waarschijnlijk ook niet tegen u als gemeenteraadsleden.

Tijdens de raadsvergadering van 26 september 2024 stond agendapunt 24RV009 op de agenda, *het vaststellen van de opgave opvang vluchtelingen voor De Wolden*. De veranderde opgave die actueel geworden is door de specifieke vraag van de Commissaris van de Koning om als Gemeente De Wolden 50 AMV's op te vangen.

Het antwoord van wethouder Hooch Antink hierop aan de Commissaris van de Koning: *“We gaan het onderzoeken en dan krijgt u bericht of wij dat invulling kunnen geven, zowel qua stenen en qua onderwijs, qua zorg en draagvlak bij de inwoners.”*

Van enig onderzoek op dit vlak is echter weinig terecht gekomen. Navraag leert dat geen (serieus) onderzoek is gedaan onder ondernemers, geen navraag is gedaan bij de diverse zorgprofessionals in Zuidwolde en er geen enkele navraag is gedaan bij inwoners van gemeente De Wolden in het algemeen en Zuidwolde in het bijzonder. Ook qua stenen is er geen onderzoek gedaan naar mogelijke locaties voor de opvang van AMV's. De reden hiervoor is echter even simpel als verbluffend, namelijk dat dhr. Hooch Antink op 26

september tijdens de betreffende raadsvergadering al lang en breed wist hoe hij dit ging oplossen.

Tijdens de behandeling van de vragen uit de 1ste en 2de termijn over mogelijke locaties zei dhr. Hooch Antink op 26 september hier het volgende over:

“Maar er is nog niks duidelijk, want vorige week werd gesuggereerd dat alles al rond was. Er is nog geen handtekening gezet, er is helemaal niets wat dit college weet wat al definitief is.”

En later tijdens dezelfde vergadering deed dhr. Hooch Antink er nog een schepje bovenop door te zeggen: *“Maar nogmaals, dit moet allemaal nog onderzocht worden, wij moeten ook nog de locaties zoeken.”*

In werkelijkheid blijkt de vork echter iets anders in de steel te zitten.

Sinds het najaar van 2022 wordt er reeds gesproken over de huur/koop van de Steenbergerhoeve voor de opvang van asielzoekers/ontheemden (zie bijlage 2a en b).

In eerste instantie is dit dan nog bedoeld voor de opvang van Oekraïners en asielzoekers. In het gespreksverslag (bijlage 3a) van de bijeenkomst van 17 juli 2024 wordt niet alleen aangegeven dat op 31 juli 2024 de koopovereenkomst getekend dient te worden. Ook wordt er gesteld, dat de gemeente tot 30 september 2024 de tijd krijgt om de koop voor te leggen aan de raad, dat na 1 oktober de koopovereenkomst definitief wordt en dat de Steenbergerhoeve vanaf 3 januari 2025 inzetbaar is als opvanglocatie (zie ook bijlage 3b).

Op 23 juli 2024 staat er vervolgens voor het eerst zwart op wit dat de Steenbergerhoeve gebruikt zal gaan worden voor de opvang van AMV's (bijlage 4a) in communicatie tussen het COA en de gemeente. Op 20 augustus geeft het COA aan zeer enthousiast te zijn over de “papieren schouw” en geeft aan heel graag een fysieke schouw van de Steenbergerhoeve in te willen plannen, welke op 3 september 2024 heeft plaats gevonden (bijlage 4b). Aansluitend wordt er op 20 augustus 2024 een afspraak ingepland voor 4 september (dus ruim voor de vergadering van 26 september) met de burgemeester en dhr. Hooch Antink (bijlage 5) om te spreken over de betreffende locatie.

Met betrekking tot de aankoop van de Steenbergerhoeve heeft gemeente op dat moment reeds:

- een uitgebreide taxatie laten uitvoeren door Kendis (bijlage 6a+6b).
- een uitgebreide bouwtechnische keuring, inclusief een meerjaren-onderhoudsprognose laten uitvoeren door Linthorst (bijlage 7).
- een uitgebreid bodemonderzoek laten uitvoeren door Eco Reest (bijlage 8a + 8b) overeenstemming bereikt met de verkoper omtrent de overname van de inventaris (bijlage 9a).
- een voorlopige koopovereenkomst opgesteld (bijlage 9b).

De woorden van dhr. Hooch Antink, dat er dus op 26 september nog niets definitief is en dat er nog locaties gezocht moeten worden, blijken dus simpelweg niet waar.

Daadwerkelijk het enige wat nog ontbreekt is een handtekening, want verder is alles, maar dan ook alles al in vergaande mate geregeld, waarschijnlijk inclusief de toezegging aan het COA voor de opvang van 50 AMV's, want om met de woorden van dhr. Hooch Antink zelf te spreken, *“het COA heeft eenheden van 50”*.

Het enige wat er nu nog diende te gebeuren was om u als gemeenteraad te laten instemmen met de gewijzigde opgave van 15 AMV's naar 50 (hetgeen in de vergadering van 26 september inderdaad door uw raad besloten is) en vervolgens het verkrijgen van uw toestemming als gemeenteraad voor de afwijking van het handelingskader om geen 15, maar 50 AMV's op één locatie onder te brengen. Hierover dient u zich als gemeenteraad op 27 maart 2025 uit te spreken.

Tijdens de raadsvergadering gaf dhr. Hooch Antink daar waar het over de financiële voordelen voor de gemeente ging het volgende antwoord:

“Asielzoekers, er wordt niets aan verdiend door de gemeente, Volgens mij wordt er voor opvang van minderjarige vluchtelingen, daar staat geen specifieke vergoeding tegenover.”

Dit blijkt echter niet juist. Niet alleen heeft de gemeente natuurlijk de huurovereenkomst met het COA waar de nodige inkomsten uit zullen vloeien, maar daarnaast is er een bonus van 2000 EUR per AMV'er per cyclus van 2 jaar op grond van de zogenaamde SPUK 2 regeling. Deze regeling staat los van de cumulatieve bonussen die Gemeente De Wolden kan krijgen op grond van alle ontheemden/asielzoekenden die de gemeente opvangt (bijlage 10). Omdat dit mede samenhangt met de inspanningen van andere Drentse gemeenten is op de totale bonus nog geen concreet getal te plakken. De bonus op basis van de SPUK 2 regeling zal 50 x 2000 EUR per 2 jaar bedragen, dus 50.000 EUR per jaar.

Interessant is ook te lezen dat de SPUK 1 bonus geldt vanaf opvang langer dan 5 jaar gerekend vanaf 1 januari 2025. Dit brengt ons bij de beoogde duur van de opvang. Zelfs afgelopen maandag, tijdens de besloten bijeenkomst voor bewoners beweerde dhr. Hooch Antink dat er met het COA een overeenkomst voor maximaal 5 jaar afgesloten werd. Toen er door de omwonenden gesuggereerd werd dat deze dan eenvoudig met nog eens 5 jaar verlengd zou worden, gaf dhr. Hooch Antink aan dat hij niet beschikt over een glazen bol en hij daar nu nog niets over kon zeggen.

Is het dan niet vreemd dat de ambtenaren van de wethouder op 29 april 2024 onderling reeds openlijk spreken over het gebruik van de Steenbergerhoeve als opvanglocatie voor minimaal 10 jaar (bijlage 11)?

Zoals u zult begrijpen heeft het totale gebrek aan informatie, toenadering en overleg vanuit de gemeente naar ons als direct omwonenden gezorgd voor enige scepsis richting het College. De gang van zaken die ons duidelijk is geworden naar aanleiding van de op basis van het Woo verzoek verkregen informatie heeft ons echter letterlijk de schellen van de ogen doen vallen en scepsis heeft plaats gemaakt voor wantrouwen.

De handelswijze van het College heeft niets te maken met de zo mooi bezongen cultuur van onze gemeente in het Wiede Wold Lied. Dit is niet sociaal en dit is niet eerlijk. In ieder geval niet naar je eigen inwoners toe. Dat wij hierin niet alleen staan blijkt uit het feit dat de petitie tegen de opvang van 50 AMV's op 1 locatie inmiddels al meer dan 1900 keer ondertekend is.

Op diverse gebieden komt de sociale veiligheid van inwoners in het geding zo horen wij:

- Jeugdige medewerkers van de lokale supermarkten vragen zich af hoe zij om moeten gaan met groepjes AMV's die tegelijk de winkel binnenkomen.
- Vrijwillige toezichthouders van het zwembad willen de verantwoordelijkheid niet dragen om aan het zwembad toezicht te moeten houden als er zoveel AMV's zijn die niet of nauwelijks kunnen zwemmen.
- Mensen maken zich zorgen over de sociale veiligheid op het fietspad dat langs de Steenbergerhoeve loopt en de enige verbinding richting Hoogeveen is voor de school/ uitgaande Zuidwoldiger jeugd.
- Het COA wees op het goede contact met lokale wijkagenten in andere gemeenten, maar Zuidwolde beschikt niet over een eigen wijkagent. Er is een "wijkagent", maar die is verantwoordelijk voor een grote regio en deze voelde zich overvallen door dit nieuws en was op zijn zachtst gezegd not amused.

Maar ook horen wij berichten van mensen die zich hardop afvragen hoe de jongens onderling een band op kunnen bouwen met 50 personen op 1 locatie. Hoe de omwonenden en de inwoners van Zuidwolde een band met hen kunnen opbouwen als dit er zo veel zijn. Waarom is noaberschap een begrip wat onbekend is in grote steden? Dat heeft alles te maken met kleinschaligheid. Werkelijk tijd voor elkaar hebben en maken en echt naar elkaar omzien. Dat gaat niet met grote aantallen. Dat gaat niet met grote aantallen burens en dat gaat dus ook niet met grote aantallen AMV's.

Willen wij dit als gemeente De Wolden succesvol laten zijn voor zowel de eigen inwoners, als de AMV's, dan is de in het handelingskader vastgelegde kleinschaligheid essentieel.

Dhr Hooch Antink zei tijdens de inmiddels veelvuldig benoemde raadsvergadering: *"En als ik vijftig pubers van De Wolden bij elkaar zet dan denk ik dat we dezelfde dingetjes treffen....."*. Laten wij vooropstellen dat wij het ook niet zien zitten om 50 pubers van De Wolden op 1 locatie op te vangen, want dat gaat ook vrijwel zeker tot bepaalde problemen leiden. In de basis heeft de wethouder daar dus gelijk in, maar wat hij vergeet is een essentieel ding. De reden waarom wij in Nederland en in De Wolden opvang moeten bieden voor AMV's is ook direct de reden waarom wij dit kleinschalig moeten doen. Dit zijn namelijk geen vijftig pubers uit De Wolden, die een binding, een geschiedenis en een basis hebben met de streek waar zij wonen. Dit zijn 50 alleenstaande, (zwaar) getraumatiseerde kinderen, die ergens in een plattelandsgemeente terecht komen en niets hebben.

Kleinschaligheid, echte aandacht en noaberschap zijn in onze ogen de enige manier om dit voor alle partijen tot een succes te maken.

Een ander aspect wat voor de kleinschalige opvang spreekt is de mogelijkheid om eenvoudiger op en af te kunnen schalen indien dit nodig mocht blijken. Tijdens de bijeenkomst van afgelopen maandag sprak het COA zelf over het feit dat de instroom van AMV's momenteel lager ligt en dat de instroom sowieso fluctueert. Met 3 of 4 kleinere locaties verspreid over de hele gemeente De Wolden is het op en af schalen in onze ogen eenvoudiger. Is de toestroom lager, dan kunnen er 1 of 2 locaties tijdelijk gesloten worden.

Navraag bij de medewerkers van het COA zelf tijdens de bijeenkomst op 20 januari bracht ook aan het licht dat het COA weliswaar een voorkeur heeft voor grote opvanglocaties (50 AMV's) in verband met mogelijke schaalvoordelen in de organisatie, maar dat kleine opvanglocaties ook goed mogelijk zijn. In Zwolle zijn bijvoorbeeld 2 opvanglocaties voor AMV's (bijlage 12a), één van 12 jongeren en één van 16 jongeren. In Coevorden worden 14 AMV's opgevangen (bijlage 12b). Dat deze kleine aantallen eerder regel dan uitzondering zijn blijkt uit de informatie betreffende de wijkenmerken van de AMV-locaties in Nederland (bijlage 12c). Hieruit komt naar voren dat Zuidwolde met 50 AMV's op 1 locatie de uitzondering zou zijn en niet andersom.

Zoals tijdens de besloten bijeenkomst op 20 januari reeds aangegeven liggen onze zorgen niet bij de komst van AMV's in het algemeen, maar puur bij het aantal van 50 AMV's/jongeren op één locatie. Wij zijn ervan overtuigd dat dit niet de setting is die gaat leiden tot een situatie waarin aan de ene kant voor de AMV's de randvoorwaarden voor een aangenaam verblijf in Zuidwolde geschapen worden en aan de andere kant de leefbaarheid van Zuidwolde voor haar inwoners gewaarborgd blijft op het niveau zoals dit nu ervaren wordt.

Wij zouden u als gemeenteraad dan ook dringend willen verzoeken om vast te houden aan het vastgestelde handelingskader en maximaal 15 AMV's per opvanglocatie toe te staan.

Met vriendelijke groet,

De bewoners van Falieberglaan, Hoofdstraat en Steenberg

Bijlagen:

Bijlage 1: Woo verzoek dhr. Wijnstra d.d. 23-09-2024
Bijlage 2a: Memo Strategische aanschaf Steenbergerhoeve d.d. 9 maart 2023
Bijlage 2b: Memo Strategische aanschaf Steenbergerhoeve d.d. 4 april 2023
Bijlage 3a: Gespreksverslag 17 juli 2024
Bijlage 3b: Afspraken gesprek 17 juli 2024
Bijlage 4a: Onderlinge communicatie Gemeente en COA
Bijlage 4b: Bevestiging afspraak 3 september
Bijlage 5: Inplannen afspraak Burgemeester en wethouder Hooch Antink
Bijlage 6a: Taxatie Steenbergerhoeve (1)
Bijlage 6b: Taxatie Steenbergerhoeve (2)
Bijlage 7: Communicatie bouwtechnische keuring
Bijlage 8a: Bodemonderzoek Eco Reest (1)
Bijlage 8b: Bodemonderzoek Eco Reest (2)
Bijlage 9a: Lijst met over te nemen inventaris
Bijlage 9b: Voorlopige koopovereenkomst
Bijlage 10: Handreiking Provinciale Regietafel – financiële prikkels
Bijlage 11: Onderling communicatie 10 jaar opvang
Bijlage 12a: Opvanglocaties AMV's Zwolle
Bijlage 12b: Opvanglocatie 14 AMV's Coevorden
Bijlage 12c: Wijkkenmerken AMV-opvanglocaties Nederland